

Andrej Einspieler.

Minuli ponedeljek dne 16. januarija ob 9. uri zjutraj umrl je starosta slovenskih politikov, izrekoma apostol koroških Slovencev, Andrej Einspieler, čegar velikanske zasluge za slovenstvo sploh, čegar značajnost, neupogljivost in iskrena ljubezen za narod naš se je pokazala v tako lepem svitu o priliki zlatomašništva njegovega dne 21. avgusta minulega leta.

Koliko ljubezen je gojil ves slovenski narod za pokojnika, priča vsestranska vdeležba naroda našega pri omenjeni slovesnosti, katero popisuje gosp. A. Kalan v knjižici „Einspieler — zlatomašnik“. Spominska knjižica, vredil Andr. Kalan, kaplan, tiskala „katoliška tiskarna“. — Iz te knjižice priobčimo v prihodnjih listih polagoma nagovor zlatomašnikov in slavnostni govor.

Odbor družbe sv. Mohorja razpošilja sledeče naznanilo smrti Einspielerjeve:

„Častitim udom družbe sv. Mohorja in narodu slovenskemu naznanjamo srce pretresujočo izgubo moža nam vsem najdražjega. Po osem tedenskem bolehanju in hudem trpljenju izročil je svojemu Stvarniku krepostno dušo svojo prečastiti

Monsignor Andrej Einspieler,

častni kamornik sv. Očeta, kn. šk. duhovni svetovalec, zlatomašnik, dosluženi c. kr. profesor viših realnih šol v Celovcu, dež. poslanec, častni občan mnogih slov. srenj itd. itd., dne 16. prosinca t. l. ob 9. uri zjutraj v 75. letu svojega prezasluznega življenja, po večkratnem prejemu sv. zakramentov.

Družba sv. Mohorja žaluje za njim kot svojim očetom: blagi rajnci jej je bil dejanski ustanovnik, prvi predsednik, potem podpredsednik in blagajnik do sedaj.

Podrl se je z njim najmočnejši steber mnogim dobrodelnim napravam in družbam: odstopil je z bojnega polja neprestrašeni boritelj za „vero, dom, cesarja“; — s krvavečim srcem plakajo koroški Slovenci za svojim voditeljem.

Le blažilna misel na previdnost božjo, ki čuva nad nami, more nas tolažiti.

Pogreb bode v sredo dne 18. t. m. ob pol 3. uri popoldne. Telo predragega pokojnika bode na lastnem domu, Pavličeve ulice št. 7, in v drugič v stolni cerkvi blagoslovljeno in potem na Št. Rupertske pokopališču v družbe sv. Mohorja lastnem grobu pokopano.

Mrtvaška opravila bodo v četrtek dne 19. t. m. ob 10. uri zjutraj v samostanski cerkvi oo. kapucinov.

Bog mu daj večni mir in pokoj!

V Celovcu, dne 16. prosinca 1888.

Odbor družbe sv. Mohorja.

„Novice“, katerim je bil pokojnik vedno zvest podpornik, sklepajo poročilo o tej žalostinki z lastnimi besedami Einspielerjevimi, s katerimi je sklepal nagovor svoj pri slavnosti zlatomašništva. Einspieler je takrat sklepal: „In še nekaj, predragi! Kmalu: prej ali pozneje bote slišali: „Einspielerja so pokopali“; oj, prosim Vas, ko to slišite, tedaj na me nikar ne pozabite, tedaj za me molite in obljubim Vam, da tudi jaz, ako pridem po božjem usmiljenju v nebesa, ne pozabim v nebesih Vas, ne pozabim nad vse mi dragega naroda slovenskega!“

— Za pokojnega A. Einspielerja priredil je klub narodnih poslancev danes dopoldne ob pol 10. uri v Šentjakovski cerkvi mrtvaško sv. mašo, katero je imel g. kanonik Klun. — V Celovec odposlal je klub krasen venec.

— Stritarjevih zbranih spisov prišla sta ravnokar na svitlo snopiča 28. in 29.

— Gledé sklepa šol ljubljanskih čujemo, da bi se znalo prvo polletje šolskoga leta nekoliko pred skleniti, in drugo polletje potem nekoliko kasneje pričeti, ako se epidemija osepniška še dalje tako širi, kakor se je to godilo zadnje dni.

— Gospod Hočevan, c. kr. okrajni glavar kočevski, kateri je bil na enako dobrem glasu kot spreten glavar, kakor tudi pri svojem prejšnjem službovanju v Postojni kot poročevalec v zemljiško-odveznih zadevah, prestopil je zarad starosti in deloma bolehnosti v stalni pokoj ter se preselil v Ljubljano. — V Kočevji priredili so gospodu glavarju častitelji njegovi k slovesu lep obed v gostilni „pri Pošti“.

— Klub narodnih poslancev v Ljubljani poslal je v Celovec do družbe Sv. Mohorja sledeč telegram:

„Klub narodnih poslancev izreka živo sočutje o britki zgubi, ki je vsled Einspielerjeve smrti zadela Koroško in ves rod slovenski. Dr. Poklukar, načelnik.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Državni zbor prične svojo delovanje prihodnjo sredo dne 25. januarija z nepomenljivim dnevnim redom, nasproti pa se pričakuje, da uže takoj ta dan vlada prinaša važnih predlogov, pa tudi stranke zbornice bodo se bržčas oglasile takoj prvi dan, izrekoma gledé desnice sodimo, da se bode oglasila kmalu. — Položaj boljša se dalje bolj in bolj, izrekoma je s Petrograda prihajajoč telegram z dne 17. t. m., vplival pomirljivo, ta izreka: da je car izrekel v razpisu do glavnega guvernerja Moskovskega kneza Dolgorukov-a, trdno nado, da bode tudi v tem letu in pa v prihodnjih letih mir dopuščal, vse moči posvetiti notranjemu razvoju?

Na položaj vpliva se ve da prav merodajno stanje Bolgarskega vprašanja. — Tamošnje sedanje razmere so — naravno — Ruski neljube, in da si ta prizadeva tam zopet v veljavo spraviti svoj vpliv — je naravno. — Sedaj — zadnje dni poskušala se je še rabuka, po kateri bi se imel s prestola odriniti sedanji vladar princ Ferdinand Koburški. — Ta rabuka je spodletela, sedanja Bolgarska vlada je v inozemstvu nabrane upornike razkropila in deloma pobila; med temi nekega Nabukova pri katerem so se našla jako pomenljiva pisma.

Česka. — Na mesto odstopivšega poslanca doktor Kajzl-a izvoljen je bil včeraj v mestni skupini časlavski Mladočeh Herold z 968 glasovi, staročeski kandidat Hubaček dobil je le 351 glasov. Česki državno-

zborski klub z dr. Riegerjem storil je sicer vse, da bi zmagal njegov kandidat, toda izid volitve bil je uže naprej nedvomljiv, ker se je ta okraj vedno kazal pristaša mladočeske stranke. Število Mladočehov v državnem zboru s tem naraste na 7. — Razprave med Čehi in Nemci se nadaljujejo, in posvetovanje Nemcev dne 22. t. m. v Pragi pokazalo bode, ali jih je resna volja, spraviti se s Čehi, ali pa bodo le iskali sredstev, da bi Čehe prisilili, strgati nit razgovorov o spravi, katero so jim ti podali.

Nemška. — Včeraj zbral se je zopet nemški državni zbor ter bode imel, ko si bode izvolil predsedništvo, takoj opraviti s socijalistično postavo, kateri je veljavnost uže pretekla. Člen 19. novega načrta tega zakona obsega zelo ojstre kazni za one, ki širijo prepovedane tiskovine, namreč ječo do enega leta ali pa denarno globo do 1000 mark. Ako se take tiskovine razpoložé v javnih prostorih, smatrati je to za tako prepovedano razširjanje.

O slavljenji 40letnice vladanja našega cesarja po nemškem cesarju se čuje, da ta namerava odposlati na Dunaj oddelek onega polka, ki ima imé našega cesarja, z godbo vred na Dunaj, ako bi pa naš cesar temu ne hotel pritrditi, pa deputacije raznih polkov, kateri bi imeli nalogo, cesarju izreči čestitanje nemške vojne. — O vedenji Bismarkovem gledé bolgarskega vprašanja prinaša „Pester Lloyd“ zelo ostro sodbo, v kateri pravi, da bi naše in nemške unajne zadeve moral voditi en sam minister, ali pa nekaj časa naš nekaj časa nemški minister akoso, kakor trdi glasilo Bismarkovo, naši in nemški interesi enolični. — Kako pa more, ker to gotovo ni, o tem Bismark trditi da mu za Bolgarsko nič mar, ker je nasprotno brez dvombe, da nas Bolgarsko zelo briga. Ko bi se zarad Alzasije pričela nemško-francoska vojska morali bi mi, po obstoječi pogodbi Nemški pomagati. Zakaj pa nasprotno Nemška ne nam, ako se zarad Bolgarske prične Rusko-Avstrijska vojska?

Vse to trdi Pest. Ll. v ta namen, da bi opravičeval interpelacijo Helfy-jevo v logerskem deželnem zboru zarad vojnih priprav Ruske na naših Galiških mejah.

Laška. — V ponedeljek bili so za svetnike proglašeni 7 ustanovniki reda Servitev in pa jezuiti Peter Claver, J. Berchmans in Alfons Roderiquez. Dvorana bila je sijajno razsvitljena in natlačena polno. Papež izrekel je proglašenje svetnikov ter je potem pel veliko mašo. Svečanost, katera se je pričela ob 8 uri, trajala je do 3. popoludne, navzočih je bilo 389 škofov.

Iz Masave v Afriki se poroča, da se je laška vojna, ki se je do sedaj železnico gradeča polagoma pomikala proti Abesiniji, sedaj ustavila 13 kilometrov proti zahodu od Monkule. Prva bitka bila se bode toraj na tako zvani opiški planjavi. Govori se, da so Raz Alula v sredo pozvali k Negušu v posvetovanje.

Bolgarska. — Sedanja vlada čuti, da se zoper njo in zoper kneza Ferdinanda vrši v krogih evropej-

skih držav nek sovražen ali vsaj za sedanje stanje Bolgarske nepovoljen prevrat. Zato je knez Ferdinand nedavnej naglašal svojim častnikom nasproti, da bo morabit kmalu treba z orožjem braniti samostojnost Bolgarske in da bode takrat pokazal, da hoče, ako treba, tudi umreti za Bolgarsko. — O razmerah v Bolgarski sami dohajajo primeroma povoljna poročila. Dopolnilne volitve v „sobranje“, katere so se vršile dne 15. t. m., izšle so se za vlado povoljno. — Knez Ferdinand podá se dne 20. t. m. v Filipopel, z njim podá se tje tudi mati njegova. — Po telegramu, včeraj došlim, glasi se ono pismo, ki se je našlo pri vodji zadnjega upora, Nabukovu, v slabi nemščini pisano, do besede, tako: Oziraje se pisanja, je koj potem Nikolaj Nabukov prišel semkaj, da bi Črnogorce nabiral znanemu namenu. — Ker se s knezom Nikolajem nič ni opravilo — dogovorilo, ne morem brez njegovega dovoljenja ničesar storiti, nič ne preostaja Vaše Slatelstvo vse prizadeva, da od tem v Cetinje doide zaupno naročilo, da knez Nikolaj svojemu tukajšnjemu zastopniku ukaže, da se ne protivi, da smemo mi tukajšnje, in v Grški bivajoče Črnogorce nabirati za to stvar. V kratkem moremo nabrati 1000, 1500 — vse storiti. Tukajšnjemu poslaništvu bi se moralo zaupno povedati, ob enem opazovati in ne staviti zaprek. Vse se dá storiti brez kompromitacije. Bolgari sami ne morejo nič storiti. Brez unanjega udarca se ne bode nikdar zgodilo resnega. Prosim Nabukovu, ki že v stvari govoril, storiti, kar moč.“ — Pismo je obrnjeno do grofa Ignatiev-a v Moskvi, jo pisano v Carigradu dné 5. februarja 1887, podpisan je na pismu nek Petrovčič.

Bolgarska vlada naznanila je to pisanje vsem svojim agentom.

Ruska. — Ruska vlada je začela sredi preteklega meseca pogajanje z belgijsko-holandskega francosko finančno skupino zastran nekega večjega posojila. Bankirji so se baje izjavili, da tako dolgo ne morejo posoditi Rusiji denarja, dokler ne mine nevarnost za mir.

Zitna cena

v Ljubljani 14. jannarija 1888.

Hektoliter: pšenice domače 5 gold. 85 kr. — banaške 6 gold. 20 kr. — turšice 5 gold. 36 kr. — soršice 6 gold. — kr. — rži 4 gold. 6 kr. — ječmena 3 gold. 41 kr. — prosa 3 gold. 74 kr. — ajde 4 gold. 22 kr. — ovsa 2 gold. 44 kr. — Krompir 2 gold. 67 kr. 100 kilogramov.

V Kranji 16. januarija.

Hektoliter: Pšenica 5 gold. 85 kr. — Rrž 4 gold. 86 kr. — Oves 2 gold. 60 kr. — Turšica 4 gold. 54 kr. — Ječmen 4 gold. 22 kr. — Ajda 4 gold. 20 kr. — Slama 100 kilogr. 1 gold. 60 kr. — Seno 2 gold. — kr. — Špeh 1 kilogr. 54 kr.